

**Erasmi a Chokier Tractatus iurisdictionis ordinariae in
exemptos, illorumque exemptione ab ordinaria
iurisdictione**

in duos tomos distinct.

I. Scholia in Constitutionem Concilii Lateranensis. II. Conservatorias
Ecclesiasticas quaest. 130. III. Conservatorum Laicorum materiam,
Tribunali viginti duûm virum Leod. adoptatam comprehendens

**Chokier, Érasme de
Coloniae Agr., 1684**

Quæstio 40. An executio sententiæ per ordinarium contra exemptum
nulliter latae mandari possit executioni ejusdem ordinarii autoritate,
adversus debitores exempti non exemptos.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61908](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61908)

Q U A E S T I O X X X X .

An executio sententiæ per ordinarij contra exemptum nulliter latae mandari possit executioni ejusdem ordinarij auctoritate, adversus debitores exempti non exemptos.

S U M M A R I U M .

1. Exceptio Juris tertii non admittitur.	exemptum latè aditur, potest cognoscere de nullitate sententiæ.
2. Tertius potest executionem impedire.	
3. Nullitas potest per tertium proponi.	7. Acta per exemptos coram ordinario, non probant coram iudice exemptorum.
4. Nullitas ex officio potest aliquando à iudice suppleri.	8. Tertius accipere potest ex persona convicta.
5. Prorogatio iudicii non est tertio.	9. Debitoribus hereditariis datur exceptio pendente actione rescissoria testamenti.
6. Ordinarius qui pro executione adversus	

Videtur posse, quia nullitas Processus ordinarij adversus exemptum concernit quidem exemptum, sed non tertium, qui de nullitate Processus excipiens de jure tertii exciperet quod admitti non solet, *l. iij. ff. de usufruct. Barb. l. qui cum herede num. 1. ff. de except. rei jud.* ubi Zasius adfert limitationes.

Respondemus nihilominus, eo non obstante eum adversus quem ejusmodi executio urgetur, in exceptione nullitatis Processus ac sententiæ per ordinarij contra exemptum latae esse admittendum.

Ratio prima est. Quia non modò necessarius defensor qualis est is qui citatus & coactus comparere, *l. 2. C. ubi in rem actio Bald. Auth. nunc heres. C. de Lingios. Pantus de nullit. sent. Tit. quis de nullitate dicere possit num. 3.* de nullitate istius Processus potest excipere, sed & is qui voluntarius est defensor, hoc est voluntariè pro suo interesse ad executionem impediendam comparere. *Pant. de num. 3. Barb. l. ut tamen §. quoties ff. ad trebell.* adeo quidem, ut ita excipienti nequæ replicari, tua non interest. Nam ita comparens ac de nullitate excipiens, exaudiendus est, non modò ratione sui privati juris ut executionem à se avertat, sed etiam respectu Juris publici utilitatique publicæ ob quas Ecclesiæ Romanæ interest exemptio

- emptionum jura Privilegiaque non violari, sed eadem facta re et conservata, cap. Pa-
 storalis de Re, lud. cap. quam sit 18. quest. 2. Rebuff. Resp. 142. ut & in qualibet causa
 3 populari Ecclesie aut religionis, nemo à judicii limine arceri hoc fucio potest, quod e-
 jus non interfit, Late Vant. d. loco num. 9. & seqq. Quin vtro nemine opponente nul-
 litas ejusmodi à judice ex officio suppleri possit dubium non est. Alex. conf. 77. col.
 pen. lib. 3. Vant. ibidem num. 10. Abbas cap. licet magister num. 3. de supplend. neglig. prel.
 idque etiam si exempti expresse prorogassent, debitumque coram ordinario agno-
 vissent, potest enim eo non obstante is cuius interest intercedere, ac nullitatem alle-
 gando, executionem ulterioresque processum impedire, tum quod destructo alle-
 gamento corrumpat superedificatum, leg. recum in pr. ubi cast. & DD. ff. de except.
 rei judicata l. cum principalis ff. de regulis iuris, ex principioque tituli posterior for-
 metur eventus, l. C. de imponenda. Luc. de script. lib. 10. Tum quod acta coram ordi-
 nario non nocent exempto convento coram iudice competente, etiam si coram or-
 dinario debitum ingenuè cognovisset, scripti lib. 2. de iurisd. ord. in exempt. quest. 1.
 Tum quod ejusmodi confessiones aut prorogationes quales qualesve remota-
 tiones tertio præjudicare non possint, Bald. Auth. nunc hares. col. 2. C. de
 4 Litigios. DD. cap. cum super de offic. deleg. Alex. conf. 188. col. fin. lib. 2. Vant. d.
 loco num. 21.
- 5 Ratio secunda, quia cum exemptus semper possit de nullitate excipere, etiam si
 prorogari, ac sententiam ultro passus sit, uti variis in locis ostendi alio in tractatu, in-
 dem posse dicendum est si tertius sit opponens. Quia quamdiu præclusa non est via
 principali litigatori, nec etiam censenda est præclusa via pro suo interesse ei adharren-
 ti, Petrus de Anchar. Clem. constitutionem de elect. Barib. & DD. l. si pro lusorio ff. de
 appel. Vantus d. loco num. 25. in fin.
- 6 Ratio tertia est. Quia ordinarius qui aditur pro executione sententiæ contra ex-
 emptum, late potest cognoscere de illius nullitate, Navar. in Repet. cap. cum con-
 tingat rem. 4. de Rescriptis scripti lib. 2. quest. 44. de iurisd. ord. in exempt.
- 7 Ratio quarta, Quia acta, confessiones & convictiones exemptorum autoritate
 ordinarii non probant coram iudice competente exemptorum, scripti lib. 2. cap. 31. de
 iurisd. ord. in exempt. Franc. cap. fin. de offic. del. in 6. Mili in repet. vers. confessio
 facta coram iudice, hacque ratione Novembris die 23. 1620. Dominus Hubertus
 Ursinus à Campo Decanus, S. Ioannis iudex delegatus me & Domino Rausino al-
 fessore iudicavit, acta, confessiones conjunctionesque autoritate ordinarii adver-
 sus Dominum Peranum S. Martini Leod. Canonicum eoque nomine exemptum,
 & ab eo tempore similiter acta, confessiones, convictiones ad instantiam Guilielmi
 Everardi contra Matthiam van den Roeye uti debitorem dicti Domini Perani exem-
 ptum, eidem Matthiæ coram Abbate S. Laurentii conservatore Privilegiatorum clerici
 secundarum diocesis Leodiensis non nocere,

Denique tertius ille adversus quem executio sententiae contra Exemptum late oritur, potest etiam lite contestata ac iudicio prorogato declinatoriam obicere ex persona convicti, quam Exemptus proponere nolit aut neglexit, Innocent. cap. capitulum sanctae Crucis, nu. 5. de Rescriptis Rom. sing. 630. & cons. 347. Guill. lib. x. obs. 73. nu. 3. id quod etiam alio in loco ostendi, lib. 2. de iuris d. ord. in Exempti. quest. 37. n. 23. Et quidem etiam post sententiam adversum quam integra est facultas exempto de illius nullitate multis rationibus, quas seorsum exposui, lib. 2. quest. 4. de iuris d. ord. in Exempti. excipiendi. Quae quidem facultas denegari nequit aliis, qui ratione eius personae impediuntur.

Non minus quam aliis quibuslibet hereditariis debitoribus, quibus etiam exceptio conceditur, quamdiu rescissoria testamenti est in pendentis, l. quamdiu. 2. & l. 9. quamdiu i. ff. de acqui. vel amitend. hered. a testamentis enim ad iudicia ratiocinari posse tradit late & doctè praes Everardi, in locis legalibus loco à testament. ad iudicia.

QUESTIO XXXI.

An si auctoritate ordinarii interponatur arrestum in rebus Exemptorum, recurrere possint ad Conservatorem.

SUMMARIUM.

- 1. Arrestari non possunt Exempti.
- 2. Forenses & Exempti equiparantur.
- 3. Arresta sunt obliqua citationes.
- 4. Arrestum & citatio ad expurgandum est actus iudicii contentiosi.
- 5. Exvanei non censentur esse de territorio.
- 6. Exvanei possunt arrestari.
- 7. Consuetudo in uno ex parificatis, extendi debet ad aliud.
- 8. Jurisdiclio in Exemptos est Papa reservata.
- 9. Clansula irritantis energia.

Requens est in usu Forensi haec questio, contingit enim quotidie, ut & nuper contigit, Titium habere condemnatum convictumque Moevium, istumque Titium auctoritate ordinaria executionem sententiae urgere adversus debitores Moevii sibi condemnati, l. a iure Pio ff. de Re. iud. inter quos cum plerumque reperiantur ii, qui à Jurisdictione ordinaria sunt Exempti, quaeritur hinc primò, utrum eiusmodi executio per viam arresti & adjudicationis urgeri possit ordinaria auctoritate adversus Exemptum.

Z

Deinde